

www.jollibread.com

Títol original: *Treasure island*, Robert L. Stevenson

© De l'adaptació del text: 2022, Ana Alonso

© De les il·lustracions: 2022, Laura Rubio

© D'aquesta edició:

2023, Sanoma Infantil y Juvenil, S. L. i Edicions Voramar, S. A.

Jolibre és una marca registrada directament o indirectament per Grupo

Santillana Educación Global SLU, llicenciada a Sanoma Infantil y Juvenil, SL.

València, 44. 46210 Picanya (València)

Telèfon: 96 159 43 90

ISBN: 978-84-1153-156-6

Depòsit legal: M-13087-2023

Printed in Spain - Imprés a Espanya

Primera edició: setembre de 2023

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Coordinació editorial:

Marta Olivares

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic

Marisol del Burgo, Julia Ortega i Laura Ruiz

Les matèries primeres utilitzades
en la fabricació d'aquest llibre són reciclables
i compleixen àmpliament amb la normativa
europea de sostenibilitat, economia circular
i gestió energètica.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització
dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu
fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO
(Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Robert L. Stevenson

**L'ILLA
DEL
TRESOR**

jollibre

1

EL VELL BUCANER

UN LLOP DE MAR A LA POSADA DE L'ALMIRALL BENBOW

En resposta a la petició del senyor Trelawney, el doctor Livesey i els altres cavallers que m'han pregat que escriga tots els detalls relacionats amb l'illa del tresor, de cap a fi i sense reservar-me res llevat de la situació exacta de l'illa, on encara queden riqueses amagades, agafe la ploma l'any de gràcia de 17... i torne als temps en què mon pare regentava la posada de l'Almirall Benbow, quan el vell llop de mar amb una marca de sabre a la cara es va allotjar per primera vegada davall del nostre sostre.

Recorde com si fora ahir com va entrar coixejant a la posada, seguit d'un home que duia el seu cofre en un carretó. La cua greixosa li queia sobre els múscles de la bruta jaqueta blava, tenia les mans rugoses i les ungles negres, i la cicatriu pàl·lida d'un tall de sabre li travessava la galta. El recorde mirant al seu voltant mentre xiulava i després va començar a cantar amb una veu rogallosa aquella vella cançó marinera que tantes vegades li vaig sentir després. Tot seguit, va colpejar la porta amb un tros de bastó que duia i, en veure aparéixer mon pare, li va demanar un got de rom. Quan

li'l van portar se'l va beure a poc a poc, assaborint-lo com un expert, mentre mirava cap als penya-segats.

*Quinze homes sobre el cofre de l'home mort,
oh, oh, oh..., i una botella de rom!*

—No està malament aquesta cala —va dir finalment—. I aquesta cofurna, tampoc. Hi ve molta gent, amic meu?

Mon pare li va dir que no, per desgràcia.

—Molt bé —li va contestar—; em va d'allò més bé. Eh, tu, camarada, ajuda'm a pujar el cofre —va dir a l'home del carretó—. Em quedaré ací algun temps. Soc un home senzill. Rom i ous amb bacó és tot el que em cal, i aquesta vista per a vigilar els vaixells. I com m'heu de dir? Capità, digueu-me capità. Ah..., ja veig què us preocupa... Ací teniu. —I va llançar tres o quatre monedes d'or al taulell—. Aviseu-me quan us en calguen més.

Amb aquella manera de parlar i aquella roba, no tenia aspecte d'haver manat mai; però sí que podria haver sigut un contra-mestre acostumat que l'obeïren. L'home del carretó ens va dir que havia baixat de la diligència el matí anterior al Royal George, que havia preguntat quines posades hi havia a la costa i, en sentir parlar bé de la nostra i en saber que era molt solitària, l'havia triada com a lloc de residència. Això va ser tot el que en vam poder esbrinar. Generalment era un home molt callat. Es passava el dia rondant per la cala o pels penya-segats amb una ullera de llarga vista de llautó.

QUAN TORNAVA
A POQUETA NIT,
SEMPRE FEIA
LA MATEIXA
PREGUNTA:

QUAN LA RESPOSTA ERA
NEGATIVA, S'ASSEIA A BEURE AL
COSTAT DE LA LLAR DE FOC.

I SI ALGÚ LI PARLAVA,
REBUFAVA I SE'L MIRAVA
AMB HOSTILITAT.

HA VINGUT CAP
MARINER?

AMIC, VOLEU...?

NO...

FINS QUE TOTS ENS VAM ADONAR
QUE ERA MILLOR DEIXAR-LO AL
SEU AIRE.

JO... PERDONEU.

EN CANVI, QUAN SABIA
QUE HI HAVIA ALGUN
MARINER A LA POSADA,
L'ESPIAVA A TRAVÉS DE LA
CORTINA.

NO EL CONEC.
MILLOR...

BEN PROMPTE VAM ENTENDRE
QUE INTENTAVA EVITAR TROBAR-SE
AMB ELS DEL SEU OFICI.

CAPITÀ,
QUE NO
SOPEU HUI?

NO..., ME'N
VAIG A DORMIR.

ERA EVIDENT
QUE NO
VOLIA CRIDAR
L'ATENCIÓ.

En certa manera, jo compartia la seua preocupació, perquè un dia m'havia portat a part i m'havia promés una moneda de plata de quatre penics cada mes si l'ajudava a mantindre l'ull obert per si arribava un home de mar amb una sola cama; en aquest cas havia d'avisar-lo de seguida. De vegades, quan començava un mes nou i jo li demanava la paga, ell somreia burleta i em mirava de dalt a baix; però abans que s'acabara la setmana s'ho pensava millor, em donava la moneda i em repetia l'ordre de vigilar per si apareixia «l'home de mar amb una sola cama». Aquell personatge es va colar en els meus somnis, com calia esperar. A les nits de tempesta, quan el vent sacsejava cada racó de la casa i l'escuma rugia a la cala i s'enfilava cap als penya-segats, em semblava veure'l en mil maneres diferents. De vegades, la cama estava tallada pel genoll; d'altres, pel maluc; de vegades es tractava d'una criatura monstruosa que mai no havia tingut més que una cama al centre del cos. Veure-la saltar, córrer i perseguir-me era el pitjor dels malsons, i, fent balanç, crec que em van eixir massa cares aquelles monedes mensuals que vaig pagar amb les meues horribles fantasies.

Però, tot i que m'aterria pensar en el mariner d'una sola cama, la veritat és que temia el capità molt menys que tots els que m'envoltaven. Algunes nits prenia més rom del que el seu cap podia aguantar. En aquells casos, sovint es posava a cantar les seues antigues i salvatges cançons marineres sense ficar-se amb ningú, però altres vegades demanava una ronda general i obligava tots els presents a sentir les seues històries o a cantar els cors de les

seues melodies. Recorde com tremolava tota la casa al so de la tornada «oh, oh, oh, i una botella de rom!», amb tot el veïnat cantant a crits com si els hi anara la vida, cada un intentant que la seua veu sonara més forta que la dels altres, per passar despercebut. Perquè, en aquells atacs, el capità es convertia en el més gran perdonavides que us pugueu imaginar. Exigia silenci colpejant la taula amb la mà, es tornava boig d'ira si li preguntaven res o si ningú no feia preguntes i li semblava que no estàvem escoltant la seua història. Tampoc permetia que ningú abandonara la posada fins que queia redó de tant de beure i es retirava arrossegant-se a la seua habitació.

Les seues històries eren el que aterria més la gent. Històries espantoses sobre gent penjada a la forca, i passejades per «la post», i tempestes marines, i tot tipus de gestes brutals als dominis espanyols. Pel que explicava, devia haver viscut entre els homes més malvats que han solcat els mars, i el llenguatge en què relatava aquelles històries escandalitzava els senzills camperols quasi tant com els crims que descrivia. Mon pare sempre deia que ens arruïnaria, perquè la gent es cansaria de vindre perquè la tiranitzaren i l'espantaren fins a tornar tremolant als seus llits; jo, en realitat, pense que la seua presència ens va anar bé. La gent passava por al moment, però després, en recordar-lo, els agradava. Era tot un esdeveniment en la tranquil·la vida del camp, i fins i tot es va formar un grup de joves que asseguraven admirar-lo, l'anomenaven «un veritable llop de mar» i afirmaven que homes com ell eren els que havien fet gran Anglaterra.

En un aspecte, però, sí que semblava entestat a arruïnar-nos, perquè continuava allà setmana rere setmana i mes rere mes molt després que els seus diners acabaren de cobrir les despeses, i, tot i així, mon pare mai no es va atrevir a insistir que li pagara més. Si alguna vegada ho esmentava, el capità esbufegava amb tanta energia que semblava que li eixia un mugit i mirava mon pare amb fixesa fins a obligar-lo a fugir de l'habitació. Recorde veure'l recaragolant-se les mans després d'alguna d'aquelles reaccions, i estic segur que la preocupació i el terror en què vivia van contribuir a la seua mort prematura.

Durant tot el temps que es va estar amb nosaltres, el capità mai no va canviar la vestimenta, excepte una vegada que va comprar unes mitges a un quincaller. Un dia li va caure una de les ales del barret i, a partir de llavors, la va portar sempre penjant, malgrat que el molestava quan bufava el vent. Recorde l'aspecte de la jaqueta, que ell mateix apedaçava a l'habitació i que, cap al final, no era més que un esquinçall. Mai no va escriure o va rebre una carta, no va parlar mai amb ningú a part dels veïns i, amb aquests, generalment, només quan estava begut. Cap de nosaltres no havia vist mai obert el seu cofre de mariner.

Només una vegada es va enfadar, i va ser cap al final, quan el meu pobre pare ja estava molt malalt. El doctor Livesey va vindre a mitja vesprada a veure el pacient, va sopar amb nosaltres i després va baixar al saló a fumar-se una pipa mentre esperava que el seu cavall baixara del llogaret, ja que a l'Almirall Benbow no teníem estables. El vaig seguir, i recorde que em vaig fixar en

el contrast entre el radiant i pulcre doctor, amb la perruca empolsada, els ulls negres i els bons modals, i aquell espantaocells de pirata nostre, borratxo com una cisterna de rom, mig adormit damunt de la taula. De sobte, el capità va començar a taral·lejar la seua eterna cançó:

*Quinze homes sobre el cofre de l'home mort,
oh, oh, oh, i una botella de rom!
Beuen i el diable fa la resta,
oh, oh, oh, i una botella de rom!*

Al principi jo havia suposat que el cofre de l'home mort era aquell mateix bagul enorme que tenia a l'habitació, i la seua imatge es barrejava en els meus malsons amb la del mariner d'una sola cama. Però en aquell moment ja havia deixat de parar atenció a la cançó. Qui la va sentir per primera vegada aquella vesprada va ser el doctor Livesey. Vaig observar que no li agradava, perquè va mirar el capità amb mala cara abans de prosseguir la xarrada amb el vell Taylor, el jardiner, sobre una cura per al reuma. Mentrestant, el capità s'havia anat animant amb la seua pròpia música i va acabar colpejant la taula amb la mà en un gest característic d'ell, exigint silenci. Totes les veus van callar alhora excepte la del doctor Livesey, que va continuar parlant com si res. El capità el va observar amb irritació un instant, va tornar a colpejar amb la mà, el va mirar amb més irritació encara i, finalment, va dir una paraulota i va cridar:

—Silenci a les cobertes!

—Em parleu a mi, senyor? —va fer el doctor; i quan el capità, amb un nou renec, li va dir que sí, va continuar—: Només tinc una cosa a dir-vos, senyor, i és que, si continueu bevent rom a aquest ritme, el món es lliurarà prompte d'un gran pocavergonya.

La fúria del vell mariner va ser espantosa. Es va posar dret d'un salt, va obrir la navalla de mariner i, sostenint-la en equilibri sobre el palmell de la mà, va amenaçar de clavar el doctor a la paret.

El doctor ni tan sols es va moure. Va continuar parlant en el mateix to, prou alt com perquè tothom poguera sentir-lo, però totalment ferm i seré:

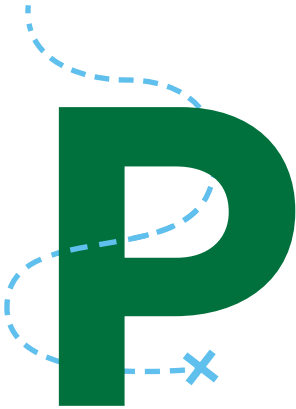
—Si no us torneu a ficar la navalla a la butxaca immediatament, us promet pel meu honor que acabareu a la forca.

A continuació, van sostindre una batalla de mirades. Però el capità no va tardar a rendir-se. Va guardar l'arma i va tornar al seient rondinant com un gos apallissat.

—I ara, senyor —va continuar el doctor—, ja que estic al corrent que tenim al districte un individu de la vostra mena, estigueu segur que us estaré vigilant nit i dia. No soc només metge, també soc magistrat, i si m'arriba el més mínim rumor d'una queixa sobre vós, encara que siga tan sols sobre els vostres mals modals, com els que heu demostrat aquesta nit, prendré mesures immediates perquè us busquen i us detinguen. Deixem-ho ací.

Poc després va arribar el cavall i el doctor Livesey se'n va anar; però aquella nit el capità es va mantindre tranquil, i així va continuar unes quantes nits més.

GOS NEGRE APAREIX I DESAPAREIX

Poc després d'allò va tindre lloc el primer d'una sèrie de misteriosos esdeveniments que ens van acabar deslliurant del capità, tot i que no, com es veurà, dels seus assumptes. Era un hivern glacial, amb llargues gelades i terribles tempestes, i des del principi ens vam adonar que mon pare no arribaria a la primavera. S'anava consumint dia rere dia, i la mare i jo havíem de carregar tot el pes del negoci. Teníem massa faena per a ocupar-nos del nostre desagradable hoste.

Els fets es van produir un gèlid matí de gener, molt de matí. La cala estava coberta de rosada i l'escuma llepava suaument les pedres, amb el sol que ja eixia sobre els turons. El capità s'havia alçat abans del que era habitual i havia baixat a la platja, amb el sabre penjant davall dels amplis faldons de la vella jaqueta blava, la ullera de llarga vista davall del braç i el barret tirat enrere. Recorde que el seu alé flotava com si fora fum, i l'última cosa que li vaig sentir dir abans de desaparèixer darrere d'una roca va ser un

reenc indignat, com si al seu interior encara continuara pensant en la topada amb el doctor Livesey.

La mare estava dalt amb el pare i jo estava parant la taula del dinar a l'espera que el capità tornara quan es va obrir la porta de la taverna i hi va entrar un home que no havia vist mai abans. Era un tio pàl·lid i alt, i li faltaven dos dits de la mà esquerra. Tot i que duia un sabre, no tenia traça de lluitador. Jo estava sempre a l'aguait per si hi apareixia algun mariner, tant si tenia una sola cama com totes dues, i recorde que aquell home em va deixar perplex. No tenia aspecte de ser un llop de mar i, en canvi, transmetia un cert aire mariner.

Li vaig preguntar què volia i em va demanar rom; estava a punt d'anar a buscar-lo quan es va asseure en una de les taules i em va fer un gest perquè m'hi acostara.

—Vine ací, xic. Acosta't un poc —em va dir. Vaig fer un pas cap a ell.

—Aquesta taula és per al meu amic Bill? —va preguntar en to burleta. Li vaig dir que no sabia qui era Bill i que la taula era per a un home que s'allotjava a casa nostra i que es feia dir «el capità».

—Bé —va dir—. El meu camarada Bill es podria fer dir «capità», per què no? Té un tall a la galta i uns modals encantadors, sobretot quan beu, el meu estimat Bill. Diguem, per dir alguna cosa, que aquest capità teu té una cicatriu i que aquesta cicatriu està a la galta dreta. Ah..., ho veus? T'ho he dit. Bé, així que Bill està ací, a la posada?

Li vaig contestar que havia eixit a fer una volta.

—I cap a on, nano? Cap a quina direcció ha anat?

Vaig assenyalar cap a les roques i, després de dir-li quan era probable que tornara i de respondre altres preguntes, l'home em va dir:

—Molt bé... Aquesta sorpresa li agradarà tant com fer un beure, al meu amic Bill.

La seua expressió en dir allò no era gens agradable, i vaig tindre la impressió que s'equivocava, però no era cosa meua. D'altra banda, no sabia ben bé què fer. El desconegut es va quedar esperant a la porta de la posada, aguantant la cantonada com un gat que espera un ratolí. Jo també vaig eixir a mirar, però em va cridar immediatament i, com que no el vaig obeir a l'instant, em va repetir l'ordre amb un renec que em va fer fer un bot. Quan vaig tornar, va recuperar la seua actitud anterior, entre afalagadora i despectiva. Em feia colpets al muscle, em deia que era un bon xic i que m'havia agafat afecte.

—Jo també tinc un fill —va assegurar—, tan semblant a tu com una gota d'aigua a una altra, i és l'orgull de la meua vida. Però el més important per als joves és la disciplina, fill, la disciplina. Si hagueres navegat amb Bill, ho sabries prou bé. I mira, justament ací ve el meu company Bill amb la ullera de llarga vista davall del braç, beneït siga. Tu i jo ens amagarem a la taverna per donar-li una xicoteta sorpresa... Beneït siga una altra vegada!

Mentre parlava, l'estrany va recular fins a la taverna i em va col·locar darrere seu a la cantonada perquè tots dos quedàrem amagats per la porta quan s'obriera. Jo estava nerviós i espantat,

com és fàcil imaginar, i els meus temors van augmentar en veure que el desconegut també tenia molta por. Va agafar el puny del sabre menut i el va desembainar. Mentre esperàvem, engolia saliva constantment, com si tinguera un nuc a la gola.

Per fi va entrar el capità, va tancar la porta amb un colp i, sense mirar a dreta ni a esquerra, se'n va anar directe a la taula on l'esperava el dinar.

—Bill —va dir el desconegut en un to que intentava sonar agosarat i ferm.

El capità va girar sobre els talons i es va enfrontar a nosaltres. Estava pàl·lid com si tinguera davant un fantasma o el mateix diable; en aquell moment vaig sentir llàstima per ell, en veure'l tan vell i malalt.

—Vinga, Bill, em coneixes. Has de reconèixer un vell company d'aventures, Bill —va insistir el desconegut.

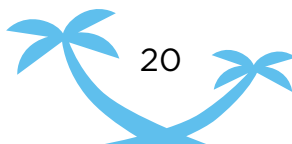
El capità va ofegar una exclamació.

—Gos Negre... —va grunyar.

—Per servir-vos! —va contestar l'altre, un poc més relaxat—. Gos Negre en persona, que ha vingut a veure el seu vell camarada Bill a la posada de l'Almirall Benbow. Ai, Bill, Bill... Quant de temps ha passat des que vaig perdre les meues dues urpes! —va exclamar mentre alçava la mà mutilada.

—Molt bé, em buscaves. I ja m'has trobat. Què vols?

—Ets ben bé tu, Bill, directe al gra —va contestar Gos Negre—. Demanaré un got de rom a aquest xic, que m'ha caigut molt bé, i si et sembla ens asseiem i parlem clar, com vells camarades.

Quan vaig tornar amb el rom, tots dos s'havien assegut a la taula del capità. Gos Negre s'estava al costat de la porta i una miqueta girat, com per tindre un ull posat al seu antic company i l'altre, en la possible retirada.

M'ordenà que me n'anara i que deixara la porta ben oberta.

—Res d'espia pel forat del pany, nano —em va dir Gos Negre.

EM VAIG QUEDAR ESCOLTANT DARRERE DE LA CORTINA...

NO, NO
I NO!

GOS NEGRE VA CONTESTAR UNA COSA QUE NO VAIG ENTENDRE. EL CAPITÀ VA FER UNA PUNYADA A LA TAULA.

SI ENS PENGEN, ENS PENJARAN A TOTS!

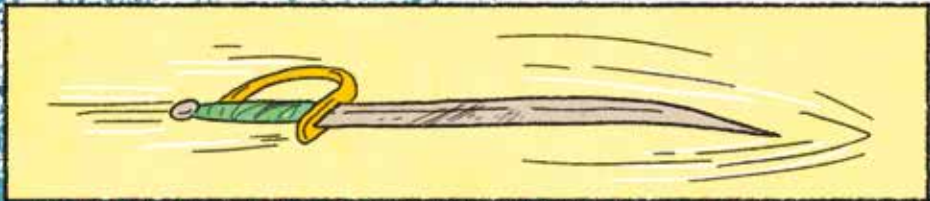
DE SOBTE, ES VA DESFERMAR UNA EXPLOSIÓ DE COLPS I RENECS.

PUM
AUUUU!!!

PAF

EL CAPITÀ VA LLANÇAR UN ÚLTIM ATAC AMB EL GANIVET...

QUE ES VA CLAVAR EN EL RÈTOL DE LA POSADA.

JIM... PORTA'M ROM...

CAPITÀ!

Vaig córrer a agafar el rom, però estava tan nerviós que se'm va trencar un got i vaig fer malbé l'aixeta del barril. Mentre intentava arreglar-la vaig sentir una pesada caiguda a la taverna i, en entrar-hi, vaig veure el capità estés a terra. Alhora, la mare, alarmada pels crits i la baralla, va baixar corrent les escales per ajudar-me. Entre tots dos li vam alçar el cap. Respirava amb dificultat, tenia els ulls tancats i molt mal color de cara.

—Déu del cel —va exclamar la mare—, quina desgràcia per al negoci! I amb el teu pobre pare malalt!

No teníem ni idea de com ajudar el capità i estàvem convençuts que estava a un pas de la mort. Vaig anar a buscar el rom i vaig intentar fer-lo beure, però tenia les dents serrades i les mandíbules fortes com el ferro. Va ser un alleugeriment que en aquell moment s'obriera la porta i apareguera el doctor Livesey, que venia a veure mon pare.

—Ai, doctor, què fem? —va preguntar la mare—. On té la ferida?

—No em vingueu amb romanços! Aquest home no té cap ferida, sinó que ha patit un atac, tal com el vaig avisar. Senyora Hawkins, pugeu a atendre el vostre marit i, si pot ser, no li expliqueu res de tot això. Jo faré tot els possibles per salvar la vida d'aquest individu. Jim, porta'm una safa.

Quan vaig tornar amb la safa, el doctor ja havia esgarrat la màniga del capità, i n'havia deixat exposat el braç musculós. Tenia diversos tatuatges: «Que hi haja sort», «Un bon vent» i «Visca Billy Bones» eren les inscripcions pulcrament gravades a

l'avantbraç; i prop del muscle tenia un dibuix d'un patíbul amb un home penjat, ben fet, segons que em va semblar.

—Profètic —va dir el doctor mentre tocava aquella imatge amb el dit—. I ara, capità Billy Bones, si és que us dieu així, farem una ullada al color de la vostra sang. Jim, et fa por la sang?

—No, senyor —vaig contestar.

—Molt bé. Doncs, aguanta la safà.

Ell va agafar la llanceta i li va obrir una vena. En va eixir molta sang abans que els ulls del capità s'obriren i llançaren una mirada confusa al seu voltant. Primer va reconèixer el doctor i va arrufar les celles; després, la seua mirada es va posar en mi i va semblar alleujat... Però de sobte va canviar de color i va intentar incorporar-se cridant:

—On està Gos Negre?

—Ací no hi ha cap gos negre —va dir el doctor—, excepte el que teniu tatuat a l'esquena. Heu estat bevent rom i heu tingut un atac, com us vaig avisar. I jo, molt a desgrat, us he arrabassat de la tomba. Ara, senyor Bones...

—No em dic així —va interrompre.

—M'és igual —va replicar el doctor—. És el nom d'un bucaner que conec, i us anomene així perquè és curt, i el que us he de dir és el següent: un got de rom no us matarà, però si en preneu un en voldreu un altre, i un altre, i m'hi jugue la perruca que, si no ho deixeu del tot, us morireu. Veritat que m'enteneu? Us morireu i anireu on us correspon, com diu la Bíblia. Feu un esforç. Per aquesta vegada, us ajudaré a ficar-vos al llit.

Entre tots dos, amb penes i treballs, vam poder apujar-lo a la seua habitació i gitar-lo al llit, on es va repenjar sobre el coixí com si estiguera a punt de desmaiar-se.

—Bé, ja ho sabeu. El rom vol dir la mort. Ja us ho he dit i em quede amb la consciència tranquil·la.

Dit això va anar a veure mon pare, i se'm va endur agafat del braç.

—No és res —va dir així que va tancar la porta—. Li he tret prou sang perquè estiga tranquil alguns dies. S'hauria de quedar una setmana on està. És el millor per a ell i per a vosaltres. En tot cas, del proper atac, no se n'escaparà.

